

L' ART DEL PAGÉS

SECCIÓ AGRONÓMICA.

CONTRIBUCIÓ DE LA SAL

En una de nostras noticias cridém la atenció sobre l' impost especial del consum de la sal que 's decretá per ley de 31 de Desembre últim y advertim als pobles, que segons l' article 3.er de dita ley, los que tinguin presentadas las cédulas d' amillaraments, que aixó equival á haver complert ab l' article 24 del Reglament d' amillament, la contribució de la sal deurian repartirla á rahó del 1'80 pesetas per 100 sobre la riqueza imponible, á diferencia dels que no hagin complert ab tal requisit, que será á rahó de 2'40 pessetas.

La advertencia es oportuna, puix tenim entés que molts pobles fan los repartos sense aprofitar la rebaixa, en dany dels contribuyents, ja atropellats mes de lo acostumat, per las novas disposicions tributarias, y notém que alguna població que ha volgut utilizar lo referit benefici se veu retxassada per la administració de provincia.

Avuy sabém que la Administració insisteix en retxassar tal reparto, sostenint que cap poble pot utilizar dit benefici, ni encara interpretant la ley en lo sentit restrictiu de que las cédulas degan esser aprobadas, no solament presentadas, contra l' esperit de la ley, dirém als Ajuntaments que no deuen desistir per aixó, puix mentres la Hisenda del any 82 no formi un nou llenguatge canviant lo significat de las paraulas ó trastoqui 'l cap

de tot contribuent en lo sentit d' obrir la bossa pera que lo Fisch prengui á son gust fins á esgarrapar las entranyas de la terra, las paraulas d' avuy encara signifiquen ideas y los contribuyents poden demanar que per Deu la administració, ó qui sia, compleixi la lley, puix sols donant exemple, los particulars tindrán esma de no faltar.

Precis es que recordém á est efecte que lo memorable dia 31 de Desembre de 1881 se publicá també una lley marcant lo procediment que en tals y altres cassos semblants, deuen seguirse en las reclamacions, y es lo següent:

Se divideix en dos, un administratiu y altre contenciós-administratiu: Lo segon no se interposará fins agotat lo primer.

Lo administratiu consta de dos instancias, la primera devant lo Delegat de provincia y la segona devant la Direcció general. Basta si la oficina retxassa lo repart, presentar una exposició ben fundada al Sr. Delegat y fins que aquet dongui resolució no deu reformarse lo repart, y en cas de fallar contra 'l poble, se modificará lo repart, pero apelant á la Direcció general en lo termini de 15 dias d' haverse notificat en regla al Ajuntament, sempre per conducte del mateix jefe de provincia. Encara que la sentencia en 1.ª instancia se deixi ferma (base 16), se complirà, pero se pot presentar recurs de queixa, en lo termini de 30 dias. Si la sentencia es de 2.ª instancia, hi ha dos mesos pera utilisar lo remey contenciós.

Lo mateix pot fer un particular, en son cas.

Manca solsament que diguém que 'ls oficis que 'ls pobles tinguin rebuts dels Jefes de las comissions d' estadística avans, y avuy dels administradors de contribucions y rendas, aprobant las cédulas d' amillarament es precisa-

ment en lo que deuenhen apoyarse los pobles, puix son las autoritats competents pera dita aprobació, y dit sia aixó ab perdó de qui tracta de sostenir lo contrari, sens que aquesta afirmació sia la de la comedia de Calderon.

SECCIÓ D' AGRICULTURA PRÁCTICA

LO SULFURATGE ⁽¹⁾

Lo número de métodos, sistemas y tractaments, preconisats com destructors de la *filoxera*, son cada dia mes considerables. Si 's poden creure las estadísticas de la administració francesa, la xítia, ja tabulosa, creix mes encara de dia en dia y d' aquí que (segons notícias, s' hagi suspés lo premi de 300.000 franchs ofert pe 'l Govern francés, al que descubris un medi pera destruhir la *filoxera*; aixis com las oficinas encarregadas de révisar los procediments y otorgar la recompensa.

Lo método del sulfuratge, de que venim avuy á donar compte als lectors de L' ART DEL PAGÉS, consisteix en l' empleo del ácit sulfurós. Diu l' autor d' aquet método, que ab l' empleo dels vapors de sofre, ó en altres termes, del sofre al estat d' ácit sulfurós, li ha semblat realisar completament lo que desitjava y resoldre de la manera mes satisfactoria la tasca que s' havia imposat, aixó es: *alcansar las filoxeras de las arrels més fondas, aturant son desentrotllo, impeding los estragos y donant forsa á la vinya.*

La manera de reproduhir l' ácit sulfurós es molt senzilla. Basta cremar lo sofre al aire lliure é injectar los vapors sulfurosos ben endins de la terra y ab forsa.

Per *sulfuratge* s' enten donchs, la acció que 's produheix per la projecció d' aquestos vapors.

L' aparato consisteix en una manxa, que té al cap de munt una especie de cullera de ferro, en la qual está unit un canonet cónich també del mateix metall.

(1) Método del Capita francés Aman Vigie pera la conservació de las vinyas atacadas per la *filoxera*. L' aparato pot veure 's en l' Institut agrícola catalá de Sant Isidro á Barcelona.

Aném á veure donchs tot lo que es necessari preparar pera operar los sulfuratges. Se posan dins de la cullera bossins de metxa que poden esser ó no ensofrats. En los caps de la metxa 's posa una petita cantitat de sofre en pols y despres s' encen tot plegat.

Fig. 138.—La manxa-Vigie.

Per cada cep es suficient un ó dos pessichs de sofre. Un conducte que vaji á sota de las arrels del cep, al que s' hi aplica l' aparato. Per ell se manxa poch á poch y seguit, sobre tot al comensar, veientse sortir desseguida vapors de sofre que s' estenen al voltant del cep y l' enrotllan d' un fum blauhench. S' ha calculat que aquets vapors persisteixen dins la terra, durant quatre minuts al menos, despres d' haberse verificat la operació.

Se pot despres de la fumigació, tapar lo forat ab una pedra, més com lo vapor sulfurós es més pesant que l' ayre, no té tendencia á fugir. Sa acció es mes poderosa, y més persistent, com menos seca es la terra. Lo sofre que s' emplea deu ser bó pera que produhesca millor efecte.

L' época més á propósit pera verificar lo sulfuratge es desde que comensan á desentrotllarse las filoxeras, aixó es: desde la primavera per avall, en que deuen practicar-se cinch operacions, en altres tants mesos de dita época.

NOTICIAS AGRÍCOLAS

Contribució de la sal.—Las disposiciones administrativas que estableixen l' impost de la sal, senyalan lo tipo del 2'40 pessetas per 100 sobre la contribució territorial, pero rebaixantlo al 1'80 com premi pera 'ls pobles que tingan aprobadas las cédulas d' amillaraments.

Donchs bé: pobles hi ha en aquesta provincia que per tenir aprobadas sas cédulas han fet lo reparto ab la referida rebaixa, y la Administració de provincia los hi retorna 'l pressupost ordenántlos hi que prescindeixin de beneficis y que reparteixin á rahó del 2'40.

Desitjariam saber si las administracions ó delegacions de provincia 's troban revestidas de facultats suficientes pera establir los tributs com los hi sembli ab despreci de las lleys, pera deduhir si es que totas las rodas administrativas poden desde algun temps girar en lo sentit que més los hi acomodi, en qual cas seguirém las deduccions fins ahont la lógica 'ns conduheixi.

Creyém que l' assumpto es massa sério pera que no dega tractarse per qui corresponga.

Congrés filoxérich de Zaragoza.—La societat d' agricultors d' Espanya s' ha associat á las gestions que practica la Delegació permanent del Congrés filoxérich de Zaragoza, pera evitar la introducció en Espanya de plantas vivas y sarments procedents de punts ahont existeix la filoxera.

Aquesta, en vista de la gravetat que entranya 'l rápit desentrotllo de la plaga y de lo poch que realment se ve fent en nostre país, pera combatre tan funest assot y preservar la riqueza vitícola de sos efectes, considera de la més alta conveniencia la reunió dels membres espanyols de dit congrés; y al efecte ha acordat la celebració d' algunas sessions, desitjosa de que 's fassi un verdader esforç pera conmourre la opinió pública, y gracias al qual se puga presentar á la superioritat las aspiracions dels interessos compromesos en l' assumpto, apoyats ab lo parer de las personas doctas sobre 'ls extrems més discutibles en tan árdua cuestió.

Nosaltres no dubtém que acudirán presurosos tots los que hagin de pendre part activa en las discussions lluminosas del primer congrés, y que son acort aquesta vegada obtindrà bona acullida de las altas regions administrativas; y fins en las mateixas Cámaras, ahont hi ha propòsits d' elevar las súplicas justificadas de tan celosos defensors de nostra riqueza vitícola.

Sembra de patatas.—S' han fet últimament unas importants probas sobre la sembra y reproducció de la patata, per las quals se comproba

plenament que 'l fruyt obtingut es molt mes gros plantant las patatas enteras, que fetas á talls, com es costum. Ademés lo producte es més abundant, cuan mes grossas son las patatas sembradas. La experiencia ha sigut la següent: s' han sembrat en un mateix terreno tres renglas de patatas de á 200 tubercles en cada linea. Los del primer rengle pesaren 70 grams cada un; los del segon 140 grams y 240 los del tercer.

Los resultats han sigut los següents:

Lo pes del producte de cada planta de la primera línea, ha sigut per terme mitx 570 grams; en la segona línea 780 y en la tercera 960, per lo que 's veu que 'l producte net obtingut en una mateixa estensió de terreno, es tant major quant mes pesanta es la patata que 's sembri.

Un dato d' actualitat—Fransa, qual superficie es próximament igual á la de Espanya, pero cultivada casi tota, mentres que, en nostre país, la administració sols conceptúa explotadas y productivas 13.783,318 hectáreas, dels 50.703,600 de la superficie total, figurant oficialment 20.052,687 hectáreas de superficie no cultivada, y resultant 16.867,595 sens classificar; Fransa, ahont lo cultiu es esmeradíssim y altament remunerador, mentres que aquí es exíguo, atrassat y de mesquins rendiments; Fransa, en fi, ab una població de 39 millions d' habitants, quan nostra nació no passa de 17 millions escasos; paga 170 millions (*cent setanta*) de contribució territorial y á Espanya se li imposan 166 millions (*cent xeixanta y sis*); es á dir, sols quatre millions ménos que en Fransa.

Cultivan en la nació vehina tres cuartas parts del territori y aquí poch més de la quarta, resulta que 's pagan:

En Fransa.	4'54 franchs per hectárea.
En Espanya.	12'03 pessetas » »

Y referintse á la població:

En Fransa.	4'1 franchs per habitant.
En Espanya.	9'8 pessetas » »

REVISTA DE FIRAS Y MERCATS

Cullita d' oli en Alcañiz.—La recolecció de la oliva está acabada en aquest terme.

L' oli ha experimentat una baixa de 0'25 céntims de pesseta per arroba en Alcañiz. Se verifican bastantas tranzaccions d' aquest caldo entre 'ls magatzemistas d' aquesta plassa, no presentantse mes compradors forasters que 'ls que carregan en los depósitos de dits magatzemistas.

De diferents pobles del Baix-Aragó sabém igualment que ha terminat la recolecció.

Mercat de taronjas.—Tots los que s' ocupan del negoci de la taronja en las provincias valencianas, convenen en que ha sigut una calamitat pera cultivadors y negociants la abundancia de pluja que hi ha hagut

aquest hivern, puix no sols perjudica 'ls arbres l' excés d' humitat, sino que cuan están molt carregats d' ella las plantas, no reuneix la fruyta bonas condicions pera l' embarch. Cuan cessaren las pluhas de Febrer, s' animá bastant la exportació de taronja, però las arribadas als mercats inglesos resultavan en un estat tan deplorable, que las millors caixas, desgraciadament poch numerosas, sols alcansaren clasificació de 2.ª á 3.ª obtenint en venda 8 á 12 schelins, mentres que la major part, cuartas y quintas, se realisavan desde 2 fins 7 schelins.

Los compradors no escassejavan, pero limitant sas operacions, porque fins la fruyta que adquirian, que semblava sana, entrava en descomposició al poch temps de tenirla en magatzem.

Altre tant ha succehit en los Estats-Units ahont se presentava molt animada la demanda, per manera que las caixas en bon estat se venen de 6 á 6 y $\frac{1}{2}$ pesos y fins 10 las llargas; mes com foren en molt major número las que arribavan malament, aquestas únicament se vengueren á dos y menos pesos, donant un producte mitx molt ruínós pera 'l comerç.

Es de creure que 'l bon temps que ha fet últimament, haurá millorat las condicions del fruyt y alcansará millors preus en Inglaterra.

Venda de taronja.—Durant la setmaua anterior fou verdaderament assombrós lo número de vagon que ab cargament de taronja en orri han sortit de las estacions d' Alcira, Carcajente y Puebla Larga ab destino al interior.

Se creya que la Península sols consumiria dita fruyta mentres pogués comprarla d' un ó dos rals la arroba, pero á mesura que gracias als baixos preus se va creant l' hábit de consum, la demanda no disminuheix encara als actuals preus de 4 á 4 $\frac{1}{2}$ rals arroba que val la taronja de terra y refugi, y 5 á 6 sobre 'ls arbres.

Las confeccions de caixas pera l' estranjer no están molt animadas, però confiém no han de tardar en activarse porque las últimas vendas en Londres s' han fet desde 11 á 16 schilins, caixas 420 y 490 ordineries, y 16 á 18 selectes y llargas.

Arrós estranjer.—S' ha reunit la Junta provincial d' agricultura, industrial y comerç de Valencir, aprobant l' informe que se li havia demanat sobre la pretensió d' una casa de Santander que solicita la lliure introducció del arrós estranjer ab pellofa, pera blanquejarlo y beneficiarlo en las fábricas autorisadas pera aixó en la Peninsula, y exportarlo despres á Cuba y Puerto-Rico.

L' informe de la Junta provincial es contrari á esta concessió, que, pretenia de bona fé sens dubte per la casa de Santander, donaria lloch á grans frauds, arruinant la producció é industria arrossera d' aquella costa de Llevant.

Vilafranca del Panadés.—Despres d' alguns dias que ha regnat un

fort vent Nort se disfruta d' un temps molt sech, obstinantse 'ls núvols en regalarnos la pluja, qual falta comensarán á sentir aviat nostres sembrats.

Los preus corrents del mercat, son:

Vi pera embarcar, de 90 á 100 rals carga.—Id. blanch, de 80 á 90.—Id. pera taberna de 80 á 90.—Id. pera cremar, de 38 á 40.—Anissats de 30°, de 860 á 960 la xeressana.—Esperit de 35°, de 1,520 á 1,540.—Idem de brisa, de 1,080 á 1,100.—Farina de 1.ª classe, de 84 á 86 quintá.—Id. de 2.ª, de 70 y 76.—Id. de 3.ª, de 50 á 58.—Blat, de 80 á 84 quartera.—Ordi, de 40 á 42.—Guixas, á 50.—Fabons, á 50.—Blat de moro de 50 á 54.

Vich.—Segons diu *La Veu del Montserrat*:

Lo mercat anomenat del Ram ha sigut extraordinariament concorregut, y alguns negocis s' han fet.

Efecte d' una nevada á Collsacabra y d' unas fortas glassadas en un parell de nits serenas, lo mestall, que ja havia espigat en dita comarca ha sufert bastant. L' escandall del mercat del dia 1 del corrent, es com segueix:

Xexa, á 19'50 pessetas la quartera.—Forment, á 18.—Mestall, á 14.—Ségol, á 13.—Ordi, á 10.—Cibada, á 8'50.—Espelta, á 6.—Blat de moro, á 13.—Mill, á 12'50.—Fajol, á 11'50.—Fabas, á 12'50.—Llegum, á 12'50.—Fasols, á 20.—Ciurons, á 20.

Valencia.—En lo mercat d'olis los preus se sostenen, pero sense tendencia á valer mes per avuy; á pesar de que 'ls culliters del Riu de Segorbe y Serra d' Espadan, se resisteixin á vendre als preus que alcansan nostras clases superiors. Lo mercat francés, en compte d' acusar millora en los preus, se declina á la baixa; segons los llistins ultimament rebuts, s' han venut los olis de Valencia á 108 franchs los 100 kilos á tot consum, preu que dona grans pérduas pera 'l tenedor, per manera, que si bé en dias passats se feyan encara algunas remesas á aquest gran mercat, per via d' ensaig, avuy no es possible que ningú s' aventuri, cuan sols la pérdua es la que pot esperar.

L' únich mercat que 'ns queda en la actual campanya es lo mercat espanyol, ahont se consumeix en quantitats de consideració, y aquest mercat, á nostre entendre, es lo que en primer terme debém fomentar.

De Tortosa tenim abundants existencias; los preus oscilan entre 36 y 37 rals los 10 kilos.

Los d' Andalucia escassejan, pero 'ls preus continuan de 34 á 35 rals los 10 kilos.

Los de maní ó cacahuet sens operacions.

Imprenta de «La Renaixensa», Xuclá, 13, baixos.